

Standardy ochrony małoletnich

w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Krakowie

I. Wstęp

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie (dalej jako: „Izba”) zobowiązuje się do zapewnienia najwyższych standardów ochrony małoletnich we wszystkich formach swojej działalności, w tym w szczególności w ramach działań edukacyjnych i szkoleniowych na rzecz małoletnich. Standardy te mają zagwarantować bezpieczeństwo, godność oraz prawa dzieci i młodzieży, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (dalej jako: „Ustawa”), wytycznymi Ministerstwa Sprawiedliwości „Standardy ochrony dzieci – wytyczne” oraz innymi aktami prawnymi dotyczącymi ochrony praw małoletnich.

II. Cel wdrożenia

Celem wprowadzenia Standardów jest:

1. zapewnienie bezpiecznego środowiska dla małoletnich uczestniczących w realizowanych przez Izbę, w szczególności działaniach edukacyjnych, szkoleniowych i warsztatowych,
2. profilaktyka i reagowanie na sygnały mogące świadczyć o krzywdzeniu, przemocy lub zaniedbaniu osób małoletnich,
3. określenie jasnych zasad postępowania i odpowiedzialności w kontaktach personelu oraz współpracowników Izby z małoletnimi,
4. zwiększenie świadomości personelu i współpracowników w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka i interwencji,
5. wzmocnienie zaufania wśród uczestników, ich opiekunów prawnych i społeczności lokalnej.

III. Zakres stosowania

1. Standardy obowiązują wszystkich pracowników i współpracowników Izby biorących udział w realizacji działań Izby, w których mogą uczestniczyć małoletni, w tym w ramach realizowanych przez Izbę projektów i zadań publicznych, współfinansowanych ze środków publicznych.
2. Standardy dotyczą wszelkich działań niezależnie od formy (stacjonarna/zdalna) i miejsca ich wykonywania.

IV. Definicje

W dokumentach Standardów używa się następujących pojęć:

- 1) Małoletni / dziecko – osoba poniżej 18. roku życia.
- 2) Opiekun prawny / opiekun faktyczny – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka (rodzic, opiekun prawny itp.).
- 3) Personel Izby – pracownicy zatrudnieni na umowę o pracę lub umowy cywilnoprawne, trenerzy, osoby delegowane, wolontariusze, stażyści, praktykanci.
- 4) Współpracownicy – wszelkie osoby i podmioty biorące udział w realizacji działań Izby w jej imieniu lub na jej zlecenie
- 5) Krzywdzenie małoletniego – działanie lub zaniechanie powodujące uszczerbek dla dobra dziecka: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbanie, wykorzystywanie.
- 6) Zgoda rodzica/opiekuna na wykorzystanie wizerunku / danych – pisemne oświadczenie opiekuna prawnego dotyczące warunków użycia wizerunku lub danych małoletniego.
- 7) Osoba odpowiedzialna – osoba wyznaczona przez Izby, nadzorująca wdrażanie i monitorowanie Standardów oraz przyjmowanie zgłoszeń.

V. Podstawowe zasady ochrony małoletnich

Podstawowymi zasadami ochrony małoletnich są:

1. Dobro małoletniego jako nadrzędna wartość. Wszystkie działania Izby i personelu muszą być prowadzone z poszanowaniem godności, autonomii i potrzeb małoletnich, unikając wszelkiego rodzaju form presji, wykorzystywania czy nadużyć.
2. Polityka otwartości i jawności. Standardy są dostępne dla personelu Izby, współpracowników, uczestników działań i ich opiekunów prawnych. Standardy znajdują się na stronie internetowej Izby oraz są wywieszone w siedzibie Izby w widocznym miejscu. Osoby zainteresowane na żądanie mogą otrzymać wydrukowany egzemplarz Standardów.
3. Bezpieczne relacje personel – małoletni.
 - a) Relacje z małoletnimi oparte są na uczciwości, szacunku i transparentności.
 - b) Zabrania się wszelkich relacji, które mogą budzić podejrzenie wykorzystywania lub przekraczania granic – np. samotne spotkania w zamkniętych pomieszczeniach bez osób trzecich, komunikacja intymna poza zakresem merytorycznym itp.
 - c) W przypadku wyjazdów, warsztatów wyjazdowych – należy zapewnić co najmniej dwóch opiekunów / osób odpowiedzialnych (zasada „systemu podwójnego” obecności).

4. Bezpieczna rekrutacja i weryfikacja personelu. Wszystkie osoby, które mają mieć bezpośredni kontakt z małoletnimi, przechodzą procedurę weryfikacyjną obejmującą:
 - i. sprawdzenie niekaralności (w zakresie przestępstw przeciwko wolności seksualnej, przestępstw na tle seksualnym),
 - ii. referencje i rekomendacje od poprzednich pracodawców lub instytucji,
 - iii. rozmowę kwalifikacyjną z uwzględnieniem kompetencji miękkich i wiedzy w obszarze ochrony małoletnich,
 - iv. podpisanie oświadczenia lub zawarcia klauzuli umownej o zapoznaniu się ze Standardami i zobowiązaniu do ich przestrzegania
5. Szkolenia, edukacja i podnoszenie świadomości
 - a) Regularne szkolenia z zakresu rozpoznawania sygnałów krzywdzenia dzieci, komunikacji z małoletnimi, procedur interwencji, bezpieczeństwa cyfrowego,
 - b) Wprowadzanie elementów edukacyjnych dla małoletnich – np. w formie warsztatów, prelekcji, materiałów informacyjnych (jak unikać zagrożeń, gdzie szukać pomocy).
 - c) Dystrybucja materiałów informacyjnych dla opiekunów prawnych o ich prawach, roli w procesie edukacyjnym oraz procedurach zgłaszania.
6. Ochrona danych i wizerunku małoletnich.
 - a) Przetwarzanie danych osobowych małoletnich – tylko w zakresie niezbędnym dla realizacji danej działalności i zgodnie z RODO oraz przepisami o ochronie danych.
 - b) Już przed wykorzystaniem wizerunku (fotografia, nagrania audio/wideo) małoletnich należy uzyskać pisemną zgodę opiekuna prawnego, określającą zakres, cel, formę i okres wykorzystania.
 - c) W przypadku zlecenia nagrywania wydarzeń (np. fotograf) – wymaga się zawarcia umowy lub oświadczenia dotyczącego ochrony danych i wizerunku zgodnie z przepisami.

VI. Procedura reagowania i interwencji

1. Każdy pracownik lub współpracownik, który zauważy lub usłyszy informację o możliwym krzywdzeniu małoletniego, jest zobowiązany do natychmiastowego zgłoszenia tego faktu do osoby odpowiedzialnej lub biura Izby.
2. Osoba odpowiedzialna jest obowiązana do:
 - a) monitorowania przestrzegania Standardów;
 - b) reagowania na sygnały naruszenia Standardów;
 - c) prowadzenia rejestru zgłoszeń i proponowanych zmian Standardów;
 - d) dokonywania przeglądów i aktualizacji Standardów według potrzeb faktycznych minimum raz na 24 miesiące.
3. Osoba odpowiedzialna :

- a) przyjmuje zgłoszenie, dokumentuje je w formie „Karty interwencji” (imię i nazwisko małoletniego, data, opis zdarzenia, osoba zgłaszająca, działania podjęte),
 - b) ocenia pilność sytuacji i, w razie konieczności, zwraca się o wsparcie do instytucji zewnętrznych (np. Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej, prokuratura, kurator sądowy),
 - c) współpracuje z opiekunem prawnym małoletniego (zgodnie z prawem),
 - d) monitoruje skuteczność podjętych działań i dokumentuje dalsze kroki.
4. Wszystkie osoby mają obowiązek zachowania poufności względem treści zgłoszenia – ujawniać je można tylko instytucjom uprawnionym i w niezbędnym zakresie.
5. W przypadku zgłoszeń fałszywych lub bezpodstawnych – należy wszcząć postępowanie wyjaśniające, ale z zachowaniem ostrożności i ochrony osoby rzekomo skrzywdzonej.

VII. Monitorowanie, audyty i ewaluacja

1. Osoba odpowiedzialna, co 24 miesiące, sporządza raport z wdrożenia Standardów, w tym: liczbę zgłoszeń, analizę działań, ewentualne trudności i rekomendacje dalszych usprawnień.
2. Prezydium Izby przeprowadza audyty wewnętrzne co najmniej raz na dwa lata – zgodność działań z Standardami, identyfikację luk i plan działań naprawczych.
3. Izba zobowiązana jest do aktualizacji Standardów zgodnie ze zmieniającymi się przepisami prawa lub doświadczeniami operacyjnymi.

VIII. Postanowienia końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem 22 września 2025 roku.
2. Wszyscy pracownicy i współpracownicy zostaną poinformowani o treści Standardów oraz przeszkoleni z obowiązujących procedur.
3. Naruszenie Standardów może skutkować konsekwencjami dyscyplinarnymi i prawnymi, w zależności od stopnia naruszenia.
4. Zmiany i aktualizacje Standardów wymagają stosownej decyzji Dyrektora Izby.
5. Standardy są dokumentem wewnętrznym Izby, lecz ich zasady komunikowane są uczestnikom działań, opiekunom i partnerom współpracującym z Izbą.